

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-05
Besvaras senast
2024-02-27

Till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2023/24:420 Krisåtgärder för sjukvården

Svensk sjukvård står inför en stor kris med kraftiga försämringar. Efter decennier av underfinansiering har välfärden varit under stort tryck. Med regeringens och Sverigedemokraternas nedskärningar är situationen akut för sjukvården. Baserat på SKR:s siffror kommer regionerna att gå med 24 miljarder kronor i underskott 2024. Vänsterpartiet menar att underskotten måste täckas av staten, för att åtminstone dagens kvalitet ska behållas.

19 av 21 regioner kommer att göra besparingar inom vården under 2024. Totalt rör det sig om en minskning med flera tusen tjänster. Samtidigt höjs taxor och avgifter i landets alla 21 regioner.

Svenska storsjukhus drabbas särskilt hårt av de stora underskotten och tvingas göra omfattande nedskärningar. Sahlgrenska universitetssjukhuset (SU) i Göteborg tvingas införa åtgärder som ska sänka deras kostnader med cirka 1,7 miljarder kronor för 2024. SU:s totala budget för 2024 är 21,6 miljarder kronor. Konkret innebär det att SU tvingas minska personalstyrkan med 2 000 anställda för att inte gå med förlust 2024. Akademiska sjukhuset i Uppsala gjorde ett underskott på ungefär 1 miljard kronor 2023. Som svar planerar sjukhuset bland annat att stänga sin nattöppna infektionsmottagning under 2024. Skånes universitetssjukhus gick med ett underskott på ungefär 1,7 miljarder kronor 2023. Det riskerar att bli ännu större 2024. Fem av sju universitetssjukhus har strypt fortbildning för personal sedan i höstas.

Även för specifika regioner har vi börjat se konsekvenserna av regeringens och Sverigedemokraternas politik. Region Sörmland anmälde i höstas ett varsel på 700 medarbetare inom vården. En av de konkreta nedskärningarna i Sörmland handlar om att högerstyret gör sig av med 10 av 15 kliniska apotekare, som arbetar nära patienterna med att till exempel genomföra läkemedelsgenomgångar åt dem med flera sjukdomar. Region Värmland har beslutat om ett omfattande sparpaket med neddragningar på 750 anställda – nära 10 procent av regionens anställda. Merparten arbetar inom vården. Vakanta tjänster på vårdcentralerna i Värmland kommer från och med oktober inte att fyllas; man ska bara bemanna med specialistläkare till 80 procent – det vill säga en medveten och planerad underbemanning.

För patienter med svåra sjukdomar kan den pågående krisen få fatala konsekvenser. Som exempel har endast 26 procent hittills i år kunnat starta en

cancerbehandling i tid inom det standardiserade vårdförloppet. Det är en katastrof. För helåret 2023 startade 40 procent behandling i tid, vilket var historiskt lågt och inte i närheten av målet på 80 procent.

Den pågående vårdkrisen kommer även att drabba vårdpersonalen, som fortfarande hämtar sig efter pandemin, särskilt hårt. Mycket av den kompetens och den kunskap vårdens medarbetare innehar riskerar att gå förlorad när de inte hinner utföra sitt arbete fullt ut på grund av brist på tid och resurser. Det medför en risk att många kommer att vilja sluta – en utveckling vi redan ser – vilket kommer att förvärra vårdkrisen ytterligare. Vänsterpartiet står på de anställdas sida och vill att all vårdpersonal ska få de bästa av förutsättningar för att kunna använda all sin kompetens och kunskap.

I och med att läget är akut menar Vänsterpartiet att regeringen bör sammankalla riksdagspartierna för överläggningar om vårdkrisen. Överläggningarna behöver leda till att regeringen lägger en så kallad extra ändringsbudget som åtminstone täcker regionernas stora underskott.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Acko Ankarberg Johansson:

1. Avser statsrådet och regeringen att sammankalla riksdagspartierna till ett krismöte för överläggningar om vårdkrisen?
2. Avser statsrådet och regeringen att föreslå en extra ändringsbudget för att möta vårdkrisen?
3. Avser statsrådet att vidta åtgärder för att förbättra vårdpersonalens arbetsmiljö?

.....
Karin Rågsjö (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann